СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 158. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 14-го серпня 1946. No. 158. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, August 14, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЮНІЙНА КОНТРОЛЯ НАД ЗАКОРДОННИМИ НОВИНКАМИ

Новинки з заграниці і заграницю обмежені або стримані цілковито в американських газетах внаслідок відмови обслуги членів юнії Америкен Комюнікейшен Асошіейшен, приналежної до Конгресу Промислових Організацій. Юнія заявила, що відмова передавати новинки каблем і повітряним телеграфом звернена проти підприємства Орес Вайерлес, Інк., бо проти цього підприємства страйкує 300 членів згаданої юнії. До підприємства належать такі компанії, як Вестерн Юніон Кейблс, Ар Сі Ей Комюнікейшенс, Макей Радіо енд Телеграф і інші. Відмова обслуги, котру називають „ембарґо" — слово вживане в міжнароднім праві на означення притримання корабля під арештом — буде тривати доти, доки не буде наладнаний страйк. Зпід ембарґа є винята советська телеграфічна агенція Тасс і урядові агенції, а теж і приватні депеші. Страйк вибух тому, що підприємство відложило якусь кількість робітників. Внаслідок страйку стримано багато депеш з Мирової Конфеіренції в Парижі.

НЕСТАЄ ХЛІБА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

Внаслідок страйку 1,850 членів пекарської юнії ціла околиця Філядельфії, з трьома міліонами мешканців, загрожена недостачею хліба. Вже вчора нестало міліон бохонців, коли населення кинулося купанувати хліб, заки настане голод на хліб. Страйк почався в суботу, коли 8 пекарень не згодилися переговорювати з юнією про підвишку плати по 20 цнт. на годину. Підприємці оферували підвишку по 16 центів, юнія не згодилася.

АВТА ПОДОРОЖІЛИ ЗНОВУ НА 7%.

Ціна авт у дрібнім продажу піднесена знову на 7% на підставі дозволу Бюра Адміністрації Цін. У практиці буде це підвишка 70 до 300 долярів від кожного авта, залежно від його основної ціни. Авта виробляються пересічно в чотирьох різних родах щодо ціни. Найвища ціна Фордового де Лакс седана з чотирма дверми буде тепер $1,068, а попередна його ціна була $995 до учора. Від 1942 року до попередньої підвишки це авто коштувало $885, отже підвишка від 1942 до тепер виносить 22%. Подібну підвишку наложено і на вироби Шевроле, Бюік і Кадилак.

РАДА ВІДКОНТРОЛІ ВЖЕ РАДИТЬ.

Рада Відконтролі відновленого Бюра Контролі Цін відбуває вже засідання у Вашингтоні, щоб призадуматися над тим, які предмети життєвого вжитку звільнити зпід контролі цін, а на які затримати. Найбільше протестів проти затримання цін наспіло від фармерських організацій і торговців збіжжям. Рада Відконтролі переслухує знавців у цій справі, а після того видасть своє зарядження. До протесту прилучилося товариство залізничих робітничих екзекутивних урядовців з острогою, що залізничі робітники невдоволені цінами нахарчі, бо підприємці все найдуть спосіб відбити собі кожний цент, який дадуть як підвишку робітниам.

ВІДКРИТО НОВУ СПЕКУЛЯЦІЮ.

Спеціяльна Комісія палати репрезентантів відкрила заслону, якою була сповита Адміністрація Военних Матеріялів. Комісія виявила, що багато спекулянтів уже зголосилися до закупна надвишки военних матеріялів, щоб опісля відпродати їх з великим зиском іншим спекулянтам. Комісія остає під проводом конгресмена Слотера, який перепав у правиборах в пятій конгресовій окрузі в Мизурі внаслідок неприхильного становища президента Трумана до його кандидатури.

КЛЕН І БУНД У СПІЛЦІ.

Помічник Ґенерального Прокуратора Дейніел Дюк з Джорджії прибув до Ню Йорку для прослідження затій Ку Клакс Клену й виявив, що він має докази, як то Клен братався з розвязаним вчасі війни німецьким Бундом від 1941 р. аж по теперішній час. Дюк хоче довести до розвязання Клену в стейті Джодржії й тому хоче призбирати докази проти Клену, що ця орґанізація займалася проти-американськими затіями.

550,000 ТОН ХАРЧІВ З АМЕРИКИ ДО ЯПОНІЇ.

Американський експорт у харчах до Японії досягнув уже цифри 550,000 тон у харчових продуктах, а 330 бейлів бавовни, як це оприлюднює команда армії. У заміну за це з Японії прислано до Злучених Держав 53,000 бейлів сирого шовку, а дальше ще металі різного роду і ґуми. Є це виповнення програми, придуманої ґен. МекАртуром, теперішнім військовим адміністратором в Японії.

Совєти мають готову атомову бомбу; приготовляються до детонації

На запит журналістів у Сан Франсиско, зверненний до советського науковця проф. Сімона Петра Александрова, чому він брав участь в обсервації вибуху бомби коло Бікіні, він відповів: „Советський уряд приготовляє задемонструвати свою атомову бомбу. Мене вислали, щоб придивитися, як це робиться". Коли Александрова запитали про ближчі подробиці цього советського експерименту, він відповів, що досвід буде виконаний „десь в Росії, у такому місці, щоб не було небезпеки ні для людей ні для дикого життя". На запит, коли це станеться, Александров сказав: „У відповідній будучности".

ГУВЕР ВИЯСНЮЄ АГІТАЦІЮ ПЯТОЇ КОЛЮМНИ.

Агітатори советської пятої колюмни поширяють замішання в цілому світі, щоб дати спромогу Советському Союзови зконсолідувати свої позиції в світових справах — таке вияснення на діяльність советських затій подав бувший президент Герберт Гувер у Солт Лейк Сіті з нагоди річниці своїх народин. Він недавно повернувся із подорожі по світі, на яку його вислав през. Труман, щоб провірив загрозу голоду. Гувер сказав, що поневолення Німеччини грозить поновним вибухом. Пануючим настроєм після другої світової війни є недостача довіря, отже цілком протилежний настрій до того, що був після першої війни. Єдиною перешкодою до мира є становище Росії. Вона хоче виелемінувати некомуністичні елементи від впливу на мир і забрати постепенно всі території за залізну куртину. До поширення замішання причиняється усюди її пята колюмна. Внаслідок цього решта світа поспішно зосереджує свої побоювання, а з цим і ворожий настрій до Росії, твердить бувший президент. — Він пригадав теж, що простір, де панує свобода, звужується, а крім цього вже 15,000,000 людей перемінено на невільників і приміщено в концтаборах. Понад те десятки міліонів людей опинилося в положенню кріпаків.

Боротьба на польсько-українськім пограниччі продовжується

Нюйорський „Ди Сан" з 12. серпня приніс довше повідомлення Асошіейтед Прес з Ряшова, Польща, про боротьбу повстанців здовж ріки Сян на польсько-українському пограниччі. В повідомленні говориться, що повстанські загони, які згідно з офіціяльною заявою польського уряду, складаються головно з „українських націоналістів", палять місцевості та вбивають польських поселенців. Їхня акція, яка триває вже довго, скріпилася тоді, як польський уряд почав виселювати українців з цих областей до Советського Союзу. В повідомленні дальше сказано, що хоча польська реґулярна армія, поліція та служба безпеки зводять з українськими повстанцями запеклі бої, то їхні атаки на оселі продовжуються. Протягом останніх кількох місяців повстанці заатакували та спалили багато місцевостей. Дня 7. липня відбувся такий напад на Станькову, де повстанці вбили 6 польських вояків та розстріляли польського старосту місцевості. Підчас нападу на місцевість Терка повстанці повісили 5 поляків та одного прихильного їм українця. В днях 14-го і 15-го липня кілька сотень повстанців заатакували місцевість Вілковиє, терoризуючи населення. Убито одного польського вояка, 13 цивільних і 5 повстанців. В повідомленні дальше сказано, що в боях з польською армією протягом одного тижня згинуло 100 повстанців. Втрат польської армії не подано.

СОВЄТСЬКА НОТА ДО ТУРЕЧЧИНИ В СПРАВІ ДАРДАНЕЛІВ.

З Істамбулу, Туреччина, повідомляють, що кілька днів тому Советський Союз звернувся до уряду Туреччини з окремою нотою в справі контролі Дарданельського проливу. Советський Союз домагається ревізії конвенції з Монтро та пропонує, щоби контроля Дарданелів належала тільки до Чорноморських держав — Советського Союзу, Туреччини, Болгарії та Румунії. Це означалоб виключення від права контролі Англії, Франції, Греції, Югославії та Японії, які теж були підписали згадану конвенцію. Туреччина і Англія пропонують, щоби на місце Японії включити Злучені Держави Америки. В ноті — як повідомляється з турецьких джерел — Советський Союз домагається встановлення спільної турецько-советської оборони Дарданелів, що означає створення там советських військових баз. Советські домагання в ноті не різняться від цих домагань, які Молотов був переказав особисто турецькому амбасадорові в Москві в червні минулого року та які були для Туреччини „катеґорично не до прийняття". Советські домагання — подається з турецького боку — нарушують турецьку суверенність і Туреччина не візьме участи в жадній конференції на цій базі. Советський Союз вислав свою ноту Туреччині на підставі Потсдамського порозуміння.

ДАРДАНЕЛІ ПРИЧИНОЮ НОВОГО НЕПОРОЗУМІННЯ МІЖ СХОДОМ І ЗАХОДОМ.

У звязку зі советською нотою до Туреччини в справі Дарданелів, в Лондоні вважається, що це доведе до неминучого нового дипльоматичного зудару між Сходом і Заходом. Англія прилучиться і повністю піддержить опозицію Туреччини, хоча вважається, що з огляду на подібне своє становище щодо Суезу, Англія, можливо, намагатиметься дійти до якогось компромісу, щоби задовольнити советські домагання безпеки. Советська нота, відпис якої переслано теж британському урядові, ще не була опублікована, але в лондонських дипльоматичних колах говориться, що вона написана в гострому тоні і крім ревізії конвенції з Монтро, домагається військових баз на турецькій території, на що Туреччина в жадному разі не погодиться та що заповідає нове поважне міжнародне непорозуміння.

МОДЕРНІ КОЛИБИ В ФИЛИПИНАХ.—Тепер уже наші вояки, стаціовані в Стенлі Пойнт Нейвел Бейз в Филипинах, матимуть де жити і спати, чого донедавна не було. Були розвалені деревляні й глиняні колиби, які тепер перероблені на модерні мешкальні доми, як їх бачимо на картині.

АМЕРИКАНСЬКО-СОВЄТСЬКИЙ ДВОБІЙ НА МИРОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Мирова Конференція в Парижі перемінилася в дипльоматичний двобій між представниками Злучених Держав і Совєтського Союзу. Після недавнього зудару Молотов-Бирнс, що закінчився поразкою Молотова, на засіданні дня 12. серпня відбулася чергова „рунда" Бирнс-Вишинський, в якій цим разом американський представник пішов на уступку. Секретар стейту Бирнс був предсідником конференції і советський віцеміністер закордонних справ Вишинський зголосив советську відповідь на промову італійського представника де Ґаспері. Бирнс вважав, що на цю тему повинні насамперед забрати голос держави безпосередньо заінтересовані, отже Югославія, а інші матимуть можність висловити свою думку пізніше, бо інакше конференція ніколи не скінчиться. Вишинський вважав це за окрему обиду Советського Союзу з боку американського представника та домагався „свободи слова". Бирнс вкінці погодився на те, щоби чергового дня Молотов відповідав на промову Ґаспері. Тимчасом відповів на неї — по російськи — югославський представник Карледж, називаючи арґументи де Ґаспері фальшивими, доводячи „історичні права" Югославії до Тріесту та домагаючись його прилучення до югославського „материка". Конференція теж одноголосно ухвалила, щоби на тему проєкту мирового договору з Італією висловили свої думки Альбанія, Мехіко, Куба та Єгипет. При виборі секретаріяту Конференції, який крім „чотирьох великих" повинен складатися ще і з „чотирьох малих" держав, Советський Союз програв. Англійський представник запропонував на членів секретаріяту Австралію, Бразилію, Китай та Югославію. Вишинський вважав, що Австралія виказала в дотеперішніх нарадах завеликий „темперамент", і тому пропонував вибрати якогось „спокійнішого" представника. Білорусь запропонувала Норвегію, але норвезький представник зрезигнував і секретаріят вибрано таки в складі запропонованому Англією. Представник советської України Мануїльський забирав голос в справі Греції і, як звичайно, говорив про „фашистів"..

ПОЛІТИЧНЕ НАПРУЖЕННЯ В ІРАНІ.

Остання заява британського уряду, що він не стерпить в Ірані жадної акції, яка загрожувалаб британським інтересам і звідкиля вона не походилаб, як теж советська реакція на цю заяву, довели до небезпечного політичного напруження, яке збільшилося ще політичною активністю в країні. Політики та закордонні дипльоматичні представники в Тегерані вважають, що після осуду політичної діяльности серед членів збройних сил премієром Агмад Гґавам, положення дійшло до такого стану, що „в кожній хвилині може щось статися". Премієр видав декрет, яким забороняє членам армії та поліції належати до будьякої політичної партії. З Тегерану повідомляють, що британсько-індійські війська прибули до Базра і британські военні кораблі залишаються ще в цьому порті. Вважається, що колиб британські війська почали окупувати південну частину Ірану, то советські війська перейшлиб кордон та залилиб північну частину, з Тегераном включно. Іран, правдоподібно, звернеться за допомогою до Обєднаних Держав, а докищо повідомляє, що ціле положення є ще „сильно в руках" уряду.

СОВЄТСЬКА ПРЕСА ПРО МИРОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Советська преса з 12. серпня виступила з гострою критикою проти Мирової Конференції, вважаючи, що „англьо-американський бльок" на спілку з Францією поважно захитали її авторітетом. При цій нагоді обірвалося теж особисто англійському та насамперед американському представникам, як теж австралійському, його – по думці советських кореспондентів — західні великодержави використовують в цілях контролі конференції. Советськя преса критикує теж американську політику в Китаю та на Филипинах.

АФҐАНІСТАН КАНДИДАТОМ В ЧЛЕНИ О. Д.

Рада Безпеки Обєднаних Держав потвердила більшістю голосів кандидатуру Афґаністану в члени Обєднаних Держав. Натомісць Советський Союз висловив свою формальну опозицію проти кандидатури Ірляндії і Трансйорданії, застерігаючи собі в цій справі право „вета".

ЗДЕРЖАНО ІМІГРАЦІЮ ДО ПАЛЕСТИНИ.

Британський уряд повідомив про здержання дальшої еміґрації до Палестини, а всіх тих, що приїхали нелеґально, як теж нових кандидатів на іміґрантів, будеться хвилево приміщувати на острові Кипрі, аж доки вирішиться їхня дальша доля. Жидівську „сіоністичну меншину" обвинувачується, що вона використовує переслідування жидів в Европі до нечесної гри для розвязки палестинської проблеми.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодинoке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

А. Ф. П. В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ І СВОБІД

Піднято голос в обороні свободи людини і права азилю для скитальців, а проти тираній, політичних поліцій, концентраційних таборів та невільничої праці. Голос цей важний тому, що підняла його найбільша американська робітнича організація. Маємо тут на думці Американську Федерацію Праці, що передала Організації Обєднаних Держав, згл. Економічній і Соціяльній Раді, проєкт міжнародного закону про охорону основних людських свобід у всіх краях і серед усіх народів. Федерація вислала рівночасно цей проєкт секретареві стейту Бирнсові в Парижі з проханням, щоб він порушив цю проблему вже тепер на Мировій Конференції, бо проєкт виходить зі заложення, що не буде мира в світі, якщо не будуть загарантовані людям основні свободи в усіх краях.

Проєкт А.Ф.П. стверджує, що ще далі відмовляється народам у деяких краях основних свобід, і то як в переможених краях, так і в краях переможців, де існують деспотичні режіми. Такий стан є загрозою мира в світі, бо деспотичний режім поводиться деспотично не тільки внутрі держави, з своїми власними горожанами, але теж є деспотом у відносинах з іншими державами. В правдиво демократичній державі певні права є освячені й їх не можна усунути чи змінити ніяким законом чи розпорядком влади. Не може бути мови про політичну чи економічну демократію в державах, ні тривкого замирення між державами, кажеться далі в проєкті, якщо в тих державах нема свободи від страху й абсолютних тиранів, бюрократів чи диктаторів, чи нема свободи від нужди. Тому проєкт А.Ф.П. звертається теж і проти незаконних арештів, трусів, конфіскат, а далі й проти примусової конскрипції та мілітаризації робітництва в мирних часах. Воєнна тотальна підготовка, як і тотальна війна, не дадуться погодити з добробутом і свободою горожан; навпаки, вони нищать свободу і добробут і приносять з собою нужду і тиранію. Супроти цього, кажеться у проєкті, Організація Обєднаних Держав повинна натискати на ступневе розброєння, головно в державах, що стоять у проводі. Очевидно, що є ще в проєкті домагання введення всюди таких свобід як свобода слова, зборів, праці й т. п., як теж є там спротив проти насильного впроваджування одно-партійних систем і таких виборів, де може бути тільки одна виборча ліста.

Виставляючи цей знаменитий проєкт А.Ф.П. просить ґенерального секретара Організації Обєднаних Держав, щоби була дана їй нагода обговорити ширше порушені в проєкті справи перед комітетом, що буде застановлятись над цим проєктом. Що цей проєкт буде взятий під увагу, немає сумніву, навіть є надія, що він буде в основі принятий. Тому ще вартувалоб знати: Хто й як каратиме диктаторів, що це підпишуть, але далі правитимуть терором?

Від Головної Контрольної Комісії Українського Народного Союзу

В днях від 5. до 10. серпня б. р. підписані члени Головної Контрольної Комісії Українського Народного Союзу перевели приписану статутом цеї установи контролю. В звязку з цею контролею і в додатку до фінансового звіту контролі, що буде окремо проголошений, Головна Контрольна Комісія звертається отсе до членства У. Н. Союзу і нашого загалу в Америці з такими заввагами:

Діяльність Українського Народного Союзу виказує, що він та його членство, як стояли, так і тепер стоять на передовому місці в жертвенности на гуманітарні й культурні потреби, як і в обороні права українського народу в Европі на вільне й самостійне життя, а в теперішню пору ще й в допомозі нещасним українським скитальцям, жертвам тоталітарних режімів. Підкреслюємо теж велику вагу культурної праці У. Н. С., виявленої в виданню книжок, англійською мовою і через американські видавництва, про історію і культуру України та її змагання. Усе це робить У. Н. Союз в імя любови своїх членів до цього поневоленого народу, з якого походимо й якого духові та моральні цінности знаємо, як і тому, що Злучені Держави та Канада це нині одинокі держави, де можна свобідно голосити правду теж і про Україну та український нарід.

Великі завдання, які стоять перед загалом американських та канадійських українців, вимагають великих діл. До виконання тих діл треба великого числа ідейних та жертвенних людей. Таких людей треба тепер і їх треба буде теж і в будуччині. У. Н. Союз є саме такою організацією, що таких ідейних людей гуртує і своїх членів в ідейности виховує. Це і є та найважніша ціль, високо моральна та ідейна, що повинна притягнути до У. Н. Союзу все наше громадянство, а головно найідейнішу та найсвідомішу його частину в цій вірі, що чим більший буде У. Н. Союз, тим більше матимемо ідейних, жертвенних та патріотичних людей.

У. Н. Союз є нині найбільшою українською народньою установою в світі, що згуртував у себе поверх 46 тисяч членів зі Злучених Держав і Канади і придбав майна в сумі девять міліонів долярів. Його постійний зріст є вислідом солідности у виповнюванню його фінансових зобовязань супроти своїх членів, як є теж вислідом його патріотичної та ідейної праці тут в Америці, чи цеї що звернена на оборону покривджених і обездолених наших братів і сестер на рідних землях в Европі, чи на еміграції.

Та так є, що як одні члени приходять, так другі відходять, і то природним і неприродним шляхом. Отим останнім, себто неприродним шляхом, є це, що деякі з нашої молоді вибирають готівкою те, що їхні батьки наскладали і покидають організацію. Правда, таких нема багато, але Союз болїє і над найменшою втратою і є щиро переконаний, що хто раз опинився в його рядах, той повинен оставати в Союзовій Родині поки його життя, ради свого власного добра і добра загального.

Тому саме Головна Контрольна Комісія апелює до всього членства Українського Народного Союзу, а зокрема до відділових секретарів: Ужийте всіх своїх сил і доброї волі та пильнуйте стану членства своїх відділів!

Рівночасно звертається Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу і до всього українського громадянства в Злучених Державах і Канаді з таким проханням:

Допоможіть скріпити У. Н. Союз новим членством, щоб він, далі зростаючи в членстві й майні, міг таким чином виконувати свої ідейні завдання для нашого добра на цій землі, як і для добра наших рідних в Европі, ще краще, як виконував їх досі. Ставайте всі як один членами цеї нашої, патріотичної, народньої й запомогової установи!

Головна Контрольна Комісія
У. Н. Союзу:

Дмитро Капітула, предсідник, **Володимир Гірняк**, заст. предсідника, **д-р Амврозій Кібзей**, секретар, **Іван Іванчук і Степан Куропась**, члени.

Микола Чубатий.

Совєтська тактика Лиса Микити

У своїй поемі „Лис Микита", призначеній для дітей, малює Іван Франко один життевий тип, яким є хитка звірюка Лис, прозваний Микитою. Лис Микита Івана Франка це не власний помисл поета. Літературні твори з подібним типом, Лисом Микитою, стрічаємо мало не в усіх народів. А це доказ, що такі типи є міжнародні, незалежні від краю та національности.

Лис Микита Івана Франка, це тип аморальний. Немає у нього ніякого скрупулу повнити й найбільший злочин, коби тільки хитро звинутися та коби з нього можна було хитро викрутитися.

Лис Микита не тільки не має ніяких засад, що нормувалиб його поступовання, він теж міняє раз-по-раз свою тактику, щоби тільки дійти до своєї цілі, осягнути безкарність за свої злочини, а навіть ще й за них дістати від світа похвалу та признання.

Лис Микита раз покірний та миролюбний, то знов брутальний та безоглядний. Лис Микита знаменитий пропаґандист та прекрасний оборонець своєї справи. Сказати неправду, обернути всяку правду навідворот, це в нього хліб насущний. Обчернити найчесніших, щоби себе вибілити, це його нормальна тактика. Він вміє також причаїтися на момент, щоби тим брутальніше скочити по цій хвилині причаєння. Лис Микита мимо своєї злочинної натури любить приймати пози святця та оборонця покривджених саме тоді, коли їм або їх сусідам підгризає шию та їх висилає на тамтой світ.

Оце тип звірюки з поеми Івана Франка для молоді.

Лис Микита Івана Франка по заголовку це поема для молоді ,але наділі ця глибоко передумана поема є теж для старших та для цілих народів. Іван Франко дав для молоді тип хитрої звірюки з царства звірів, але для старших дав тип не надто рідкого хитрого хижака, що часто бушує серед людей. Лис Микита Івана Франка це теж тип держави хижака, що бушує серед нормального світа, серед людей неідеальних, правда, але все таки людей хоч зі засадами якоїсь моральної приличности, як вже не моральної правости.

Поступовання Совєтської влади в часі теперішної війни чогось аж надто живо пригадує тактику Лиса Микита з поеми Івана Франка. Основною та незмінною прикметою большевиків є імперіялізм, постійна тенденція загортати під свою владу щораз більше країн, поневолювати щораз то нові народи. Це є основна, характеристична прикмета Совєтів. Вона постійна та незмінна, бо це немов природа Совєтської Росії серед всесвітної громади народів.

Видавалосяб, що така природа повинна змобілізувати проти себе весь світ з одною ціллю завести порядок та можливість співжиття поміж народами. Так воно здебільша не є. Там де не сягає брутальна сила Совєтів, цілий світ проти них, одначе поза Совєтами большевики тактикою Лиса Микити утримуються тай ще за демократів уходять.

Немає, правда, в світі народів-святців. Кожен з народів має теж більший чи менший прогріх на своїм сумлінню, всеж таки існує серед них якась моральна приличність. Такої моральної міжнародної приличности Совєти не посідають. У них немає ніякого скрупулу підгризти шийку кожній сусідній нації, коби тільки була змога. Проте той міжнародний Лис Микита потрафить жити, існувати, а навіть своє царство побільшати новими жертвами. Робить він це все при помочі своєї знаменитої тактики, що таки багато людей у світі, багато народів ошукує, а Лис Микита остаточно свою ціль осягає.

Тактику Лиса Микити стосували Совєти від початку останньої війни. Мали вони союз з Гітлером і союз проти Гітлера. В р. 1939 націзм для Совєтів був доктриною та ідеєю, яку годі силою винищувати, говорив Молотов, а по році 1941 націзм та фашизм став потворою людства. Фраза ця повторяється в устах совєтських дипльоматів по нинішний день, особливо всюди там, де треба закрити такий самий совєтський націзм та совєтський фашизм.

Совєти в Тегерані, в Ялті та на всяких зїздах представників союзних держав були брутальні та визиваючі, бо тоді їх поміч аліянтам була потрібна. Тактику вимушування можна було тоді стосувати з повним успіхом. Одначе Совєти вміють також прийняти тактику найбільше миролюбивої нації, яку переслідує „всесвітна реакція", з Ватиканом у проводі, та не дає їм спокійно підгризати шийку за шийкою — українцям, балтійським народам, фінляндцям, мадярам, полякам чи іншим.

Совєтський Лис Микита прибирає знаменито пози невинного святця, переслідуваного цілим світом за його правість та братолюбіє.

В Совєтах, панує найкраща на світі демократія, проповідує совєтський Лис Микита, хоч там міліони невільників на примусових роботах. В Совєтах, деклямує червоний Лис Микита, панує найкраща рівність, хоч там віддаль поміж всемогучим комісаром та рядовим, застрашеним громадянином тисяча разів більша ніж поміж Фордом та замітачем його подвіря в капіталістичній Америці.

Совєти прокидаються оборонцями незалежности всіх народів на світі, хоч сами відбирають самостійність одному народови за другим та перемінюють вже існуючі нації в паріїв.

Совєтський дипльомат стане вам виголошувати пламенну промову проти існування на світі кольоніяльних держав, дарма, що Совєтський Союз це взірцева імперія з десятками найстрашніше і найбрутальніше використовуваних кольоніяльних народів.

Тактику Лиса Микити застосовують Совєти дуже скоро в міру потреби на кожнім міжнароднім зїзді. На кожній конференції тактика Совєтів криє в собі непредвиджену скалю можливостей. Совєтський Лис Микита звичайно на вступі прокидається згідливим та миролюбним. Він навіть зробить одно чи друге уступство, кине звичайно якусь фразу, що полоскоче приємно демократичних партнерів, щоби згодом з брутальністю хижака наставити свої гострі пазурі та грозити так довго, як довго ці погрози ділають. Не ділають вони, так він скрутиться в клубок та тижнями буде вижидати, чи не перемучить він своїх партнерів, охочих справу скоро довести до кінця.

Ця тактика совєтського Лиса Микити була примінювана цілий час підчас перервних конференцій міністрів великих держав, що підготовляли мирові трактати для бувщих сателітів Німеччини. Таку саму тактику зачали Совєти тепер в Парижі при відкритті Мирової Конференції. Московський Лис Микита на самому вступі кинув фразу про потреби явности всіх нарад, про потребу доступу для преси цілого світа підчас повних засідань та на комісіях. Враження на демократів, що все досі домагалися від Совєтів піднесення залізної куртини було величанське. Совєти є за явністю всіх нарад, за повною свободою дискусії. Перше враження Лис Микита осягнув. Видно поправився, думають.

Привезли Совєти зі собою своїх попихачів, квізлінґів Литви, Лотви, Естонії, але ще їх не презентували світови, щоби його на початку до себе не зразити. На їх презентування ще прийде час. Треба виждати на відповідну хвилину слабости конференції. Може й демократи поміж собою порізняться, таж спірних питань є багато. Тоді й прийде час Лисови Микиті наставити свої гострі зуби та поставити своє „несогласен", своє вето, домагатися признання квіслінґів за леґальних представників поневолених націй. Совєтська тактика Лиса Микити своє осягає в більшости випадків. Люди без хижацьких інстинктів є звичайно мягчі та слабші. Вони для святого спокою в неодному уступають. Апізерство супроти Совєтів триюмфує вже на неодній частині земного ґльобу, а жертвами того апізерства є народи з підгриженими шийками, сотки тисяч а то й міліони скитальців прогнаних насиллям тиранії зі своєї батьківщини та ще й тровлені совєтськими собаками при потуруванню миролюбних демократичних націй, що шукають спокою та мира. Так виглядає цей повоєнний кращий світ, про який ми наслухались багато впродовж довгих літ війни, зі совєтським Лисом Микитою як героєм наших часів.

А комісар від миролюбивости, ґенеральний секретар Організації Обєднаних Держав, апелює постійно до народів світа: „тільки довіря, взаїмного довіря, великодержави і світ будуть щасливі"!

Ол. Луговий. Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.

(Другий том трильоґії „ОГНЕМ І КРОВЮ").

ПЕРША ЧАСТИНА

27)

— Кожний з вас, паршивців, хотів би в поліції служити! Не один донощиком охранки бував, поки платили! — поліцай кричав вимахуючи рейкою. Опинився коло Паволоцького. Тепер натовп оточив їх обох, однак на приличній віддалі. Запал юрби вигасав. Піднялася словна перепалка.

Паволоцький попередив, що положить кожного, хто посміє до нього доторкнутися. З шаблею в одній руці і револьвером в другій — рушив. Городовик поступав назадгузь за генералом нікого до себе не підпускаючи. Так парадно вибралися на вулицю. Не знати, яка доля обох спіткалаб: поліцай знесилився, і тільки почуття самозбереження заставляло його напружувати останні сили. Але на вулиці в натовп замішалося багато сторонних людей, озброєних вояків, пара старшин, всі вже удекоровані червоними биндами. Військові продерлися через юрбу до обложеної двійки. Побачивши, що жарти погані, босячня замішалася в натовп змилася з очей. Подякував Паволоцький воякам за поміч в небеспеці, городовикові[16]) порадив бути обережнішим, пару днів, поки якийсь лад не настане, переховатися. І без приключок вже дістався до своєї гостинниці.

[16]) В березневу революцію забито в Петербурзі з десяток городових і одного пристава, інших жертв не було. Трохи згодом поховано їх на Марсовому полі, як Героїв Революції.

VIII

Виїхати з Петербургу Паволоцький не міг. З першим днем повстання поїзди перестали курсувати ізза ґенерального страйку. В провінціях ще існувала стара влада. Петербурське повстання вона легенько могла здушити вірними собі частинами, та не здогадалася, чи може не вистало часу. Один дідуган Іванов рушив на столицю з курінем Юрївських кавалірів. Але той курінь в подорожі розпорошився. Командуючий південно-західним фронтом, Брусилов, перший вислав Родзянкові телеграму, що він і його фронт ніддуть з повставшим народом разом проти старої влади. Тою телеграмою додав Державній Думі трохи відваги: вона почала творити провізоричний уряд з Земських діячів. Рано, 28. лютого заявили свою лояльність Думі Головний Штаб, Академія Ґенерального Штабу, штаб Петроградської воєнної округи та старшинські школи в Петрограді, — Миколаївська кінна і Михайлівська артилерійська. Десяток шкіл прапорщиків прилучилися до повставших без всяких заяв. Невиразне становище покищо зайняла школа капітанів в Оріенбавмі. Рад неволя, Державна Дума примушена стати на чолі Революції.

З поширенням повстання Управа Залізниць утворила свої головні комітети. Одночасно повстало три їх в самій столиці — з ідіотично скороченими назвами — Викжель, Викжедор і Жопа.[17]) Кожний комітет визнавав своїм проводом якусь партійну фракцію Державної Думи. Комітети, відома річ, не помогли транспортові російському, хіба причинилися до його розвалу. Ввечері, першого березня[18]) вже намітився Тимчасовий Уряд з князем Львовом на чолі. Попали в міністри хахли — Терещенко і Шульгин, а Родзянко, в силу свого становища, виконував функції президента держави. Першим розпорядком провізоричного уряду було позбавлення служби поліції, розпорядок хибний, що й довів до крівавого жовтня. Охранка залишилася, свою страшну назву змінивши на більш невинну, — Корпус Внурішньої Державної Охорони, щоб пізніше поголовно майже, перейти на службу Чека.

[17]) Викжель і Викжедор — Всеровійській Ісполнітельний Комітет Железних Дорог. Жопа — вульгарне російське слово (задок). Автор не знає, що те скорочення означує, але така установа справді була.

[18]) До лютого 1918 року всі дати подані по Юліянському стилю.

Поліцію заступила міліція з молоді вищих шкіл і робітництва. Добра воля служити у них була, та не було найменшого поняття про свої функції. Значна частина робітників - міліціонерів виконували свої обовязки для людських очей. В. день стерегли ладу й безпеки, а в ночі на спілку з босячнею переводили напади на заможні доми, грабили і часто вбивали. Ідейніша частина міліції в суперечках і тарапатах з підпилими вільними громадянами не могла з ними справитись. І часто клікала на поміч поліцію, цілком забувши, що тою поліцією є якраз вони.

Великою помилкою повставших стало звільнення вязнів, — всіх без ріжниці, — політичних і кримінальних. Першими вістунами російської „свободи" не були новітні російські Лафайети, бо таких у Росії не водилося. Ані якабудь новітня фригійка з прапором. Самим швидконогим виявився хахол Мануєвич-Мануйлів, злочинець-журналіст. В арестанському халаті й капцях цей добродій першим з усіх вязнів пригнався до дому, щоб знищити документи про свої звязки з чорною сотнею і... охранкою! А звільнений з пут царизму нарід почав з того, що підпалив судові акти й будинок суду. Акти згоріли, тим самим нестало доказів, хто за що засуджений. Це знов дало можливість кожному конокрадові твердити, що він, мовляв, жертва царизму, боротьбіст-революціонер, страждав за нарід! І здобувати у легковірних авреолю борця-мученика за свободу! (Дальше буде).

ЩО ПИШУТЬ?

ДОЛЯ МІСТА БРОДІВ УЧАСІ ВІЙНИ.

Скиталець, що тепер перебуває в Західній Европі, написав листа до д-ра Павла Дубаса в Філядельфії. З нього виймаємо такі вісти:

Через Броди переходив у ту війну три рази фронт. Перший раз, за німецько-польської війни; населення по першім бомбардованню міста втікло на села, одначе в кілька днів „по війні" вернулося до своїх хат. Убитих було біля 100 людей. На „велику" церкву скинули німці 16 бомб, з яких лише одна впала один метер від церкви, але, що мури дуже грубі, то були лише малі ушкодження: повилітали шиби й попукали жарівки.

Другий раз, як був фронт німецько-большевицький, було вже гірше. Населення також утікало на села, а решта сиділа по пивницях. Ми пересиділи майже тиждень у „малій" церкві, бо не можна було нікуди рушитися. Треба було ризикувати, щоб утечи і не попасти під німецькі бомби. Велика частина міста була тоді спалена і знищена, церква знову потерпіла, бо стрільно ушкодило баню й годинник на вежі, згоріла баня на бічній каплиці і цілковито згоріло приходство.

Третій раз було вже найгірше, бо як фронт підсувався, розійшлася чутка, що місто будуть евакувати німці, як це робили вони на Україні. Тому дехто почав утікати скорше, щоб із собою дещо захопити. В березні 1944 р., коли вже був фронт на старій австрійсько-російській границі, німці оголосили евакуацію міста та до двох годин мало не все населення опустило місто в напрямку двірця. Повстала страшна паніка. Люди почали втікати, куди хто міг: одні до ... ними сікли німці з кулеметів; треті ховалися по пивницях, родичі губили дітей, чоловіки жінок і так одні одних до сьогодні не повіднаходили. Решту, як кого найшли, німці забирали на авта вже без нічого — так, як хто стояв — і вивезли до лягрів у Перемишлі, а звідтам до Німеччини на примусову роботу. Пізніше ще ходили ґестаповці з собаками по місті і пси винюхували по норах, де хто ще сидів, і забирали з собою. Як хто не хотів з ними йти, то такого стріляли на місці і закопували під хатою.

Були відомості, що під Бродами велися найзапекліші бої, про що Ви певно знаєте, бо фронт стояв більше ніж два місяці. Місто ціле розбите, а підміські села, як Фільварки великі й малі, Старі Броди, цілком спалені. Як німці відступали, то забирали худобу й дріб, решту тварини стріляли, палили і нищили все за собою, що їм попало під руки. Річи з хатньої обстанови також вивозили до Німеччини, а решту забирали до бункерів (цементових окопів). Людей повивозили на примусові роботи до фабрик у Німеччині, там вони жили в голоді й холоді й обдерті. Серед страху перед бомбами мусіли важко працювати. Хто відважився щось сказати в приявности гітлерівського посіпаки, такого гнали до концтаборів, а що там було, то певно вже знаєте.

Ґімназії в Бродах за часів большевицьких не було, лише так звана „девятилітка". За німців також не було й не хотіли дозволити, бо вони хотіли, щоб було якнайменше шкіл. Була лише школа торговельна, а будинок ґімназії був занятий через усю війну на військові цілі. Українська бурса була теж занята військом, а по приході німців була знищена. Та її відновлено і там мешкали учні з торговельної школи. Що опісля сталося з тими будинками, невідомо і не відомо взагалі, що там оціліло від знищення. Ніхто до сьогодні не має жадної відомости з Бродів.

Щодо жидів, то як німці прийшли, почали їх забирати попри українців і поляків, котрих ловили по вулицях як псів, отже ловили й жидів. З усіх творили відділи, які ходили на різні роботи, а потім відсилали їх дальше. На жидів накладали ще різні контрибуції, а вкінці створили з них так зване „ґето", з котрого при кінці всіх таки вивезли. Як хто добре скрився або втік на село, такий виховався; як хто мав більші маєтки, то німці самі їх повивозили автами закордон у безпечні місця, а навіть і до Німеччини.

Ми особисто з дружиною стратили все, що мали. Німці все розграбили, вивезли, а решту знищили, нас самих вигнали з хати та поробили нас прошаками так, що нема в нас сьогодні й доброї сорочки на хребті, а продати нам не хотять. В додатку замордували нам єдиного нашоог сина, котрий був хворий і втікав до дому з туги. Сьогодні німці кричать на цілий світ, що вони невинні, що то ми їх обідаємо, а вони навіть до хати не хотять нікого впустити. Що ми сьогодні ще живемо, це треба завдячити американцям. Честь їм за це!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

МІСТО НЮ ЙОРК.

Загальний огляд праці Жіночої Секції Допомогового Комітету.

В червні минув рік праці Жіночої Секції Допомогового Комітету, яку створено виключно для збірки і пересилки убрання для українських скитальців. Безперечно, була це праця нелегка, коли взяти під увагу всякі трудноші, получені з такою акцією. Знаємо, що убрання, які приходять від наших орґанізацій, парохій і поодиноких осіб до вергавзу мусять бути в означенім часі випаковані і вислані на призначені місця. Тому легко можемо уявити собі наші трудноші, коли зважимо, що наш Комітет не має сталих сил до праці, але працю цю виконують жінки, які часто крім домашнього заняття працюють на життя. Коли ще зважимо, що багато убрань наші люди не висилали впрост до вергавзу, а тримали десь по різних церковних галях, а опісля Комітет мусів троками звозити, то мусимо признати, що Жіноча Секція зробила за останній рік багато.

В останнім звіті Допомогового Комітету, який розіслано до всіх орґанізацій з датою 24. червня, сказано таке: Заходом Комітету зібрано серед наших людей 750 бейлів (цебто 100,000 фунтів) одіжи, обуви і білля для скитальців, з чого 494 бейли вже переслано до Европи і цю одіж вже розділено між скитальців, а 250 бейлів саме готові до висилки. Так, тих 100,000 фунтів убрання перейшло через руки кільканацятьох жінок, які дали свій час і працю даром! Не можна поминути тут нашого жіноцтва і зпоза Ню Йорку, бо майже в кожній місцевости занималися жінки збіркою одіжи, білля і обуви. Одно тут треба піднести, що до цеї гуманної акції повинно приступити більше наших жінок, особливо тих, які стоять в орґанізаціях. Цеж іде про ратування життя наших братів і сестер.

Булоб вказаним, щоб ми не лиш провадили нашу працю дальше, але подвоїли наші зусилля на цій ділянці. Памятаймо, що як довго є у нас проблема скитальців, так довго мусимо збирати для них поміч в грошах і одіжи. Оголошено, що УНРРА, яка опікуєсь скитальцями, має звинути свою працю з кінцем грудня 1946 р. Не треба хіба пояснювати нікому, який це матиме вплив на дальшу долю скитальців. Тому вже заздалегідь скріплюймо наші жіночі ряди. Тому, що важко наразі подати імена жінок зпоза Ню Йорку, які ту збіркову акцію провадили по своїх місцевостях, то зробимо це іншим разом. Наразі подамо імена тих жінок, які вели ту акцію в Ню Йорку під головством п-ні І. Бенцаль. Передовсім найбільше праці і часу дала сама голова. Крім неї працювали м-голова Е. Ликтей, К. Пелешок, М. Демидчук, М. Погорілець, Е. Хомів, С. Абрагамовська, А. Бодак, П. Дерех, Вус, К. Стефанович, А. Лятушевська, К. Баран, обоє Пелць, К. Дроздик, Е. Корпало, А. Крафчук, Похтар, А. Вагнер, М. Мисяк, Карп, Сена, Мойсей, Вус, Копчак, Бурко, Пляшовецька, П. Бродин, М. Стасюк, Папчак, А. Кузів, Найдамаха, Малко, Запісоцька, Гудима, Ґиґіль, Костирка, Е. Бенцаль і ще кілька, яких можливо навіть іще не записано. Крім тих жінок до Жіночої Секції було вибрано п. С. Галичин і п. М. Клячко, які мали вести аґітацію за збіркою убрань. Повищі пані також вивязалися зі свойого завдання добре, бо час від часу давали дописи до „Свободи" і „Америки", в яких інформували наш загал про працю Жіночої Секції. Згадати також належить, що Жіноча Секція уладила 12. травня гарний бенкет в Пенсилвенія тотелі, з якого дохід в сумі $2,650 вислано до Допомогового Комітету для скитальців. Щоб бенкет увінчався успіхом, вибрано окремий комітет, до якого входили такі пані. Е. Піддубчишин, І. Бенцаль, М. Близнак, М. Сталена, С. Абрагамовська, С. Галичин, А. Бодак, Д. Кульчицька, М. Демидчук, К. Олесницька, К. Пелешок, О. Дмитрів, М. Миляновић, А. Міллер, Е. Ликтей, С. Чапельська, С. Курилас, І. Лиса і О. Сеньків. Комітет цей після бенкету розвязано.

Хоч вступ на бенкет був по $10, то помимо того завдяки енерґійній праці цілого комітету гостей прибуло около 300 осіб. Всі наші радіо програми, а це п. Задорецького, М. Сурмача, проф. Чубатого і Р. Слілого, подавали наші оголошення зовсім даром, за що на цім місці належиться всім їм подяка від нашого комітету. Також вчасі цілого року, особливо на початку нашої праці, промовляли на радіо пані С. Галичин, М. Клячко, Е. Піддубчишин, К. Олесницька, М. Демидчук і І. Бенцаль. Тут також наші радіо програми відступали час даром. Наші часописи як Свобода, Америка, Наше Життя і Шлях поміщували всі наші зазиви без проволоки і зовсім безінтересовно.

Колиб когось особисто, чи якусь орґанізацію тут поминено, то зроблено це не зі злої валі, а прямо через недогляд. Наш Жіночий Комітет на оттсім місці складає подяку всім нашим орґанізаціям як і приватним особам та парохіям, які ішли нам на зустріч в нашій тяжкій праці. Наш уряд вибраний на біжучий рік також буде старатись не лиш свою працю виконати, але її поширити в напрямі початкової помочі тим скитальцям, які прибудуть до Америки. Віримо, що і тут наше свідоме громадянство прийде нам з поміччю.

ЗА ПРЕСОВИЙ ВІДДІЛ:
Стефанія Абрагамовська
Марія Демидчук

—о—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На допомогу скитальцям і сиротам.

Тов. Запорозька Січ, відділ 117 У. Н. Союзу, отримало три листи від З. У. А. Допомогового Комітету. Збіркою занялися Тимко Ніньовський і Стефан Малярський. По $10 зложили: К. Семенюк, Т. Ніньовський, П. Мельничук, П. Назарійчук, В. Ницак, А. Гладій; по $5: Т. Заліпський, П. Барила, М. Охніцький, В. Мицак, Г. Стифанишин, С. Малярський, А. Гладій; по $3: Н. Середюк, І. Хабоснюк, Р. Луренс; по $2: Н. Заліпський, Р. Мицак, І. Верестюк, Д. Рокоп, С. Сифранський, П. Раскінбон, М. Гладій, Д. Ґордзіца; по $1: Н. Юзвесний, В. Босий, Д. Семенюк, П. Зібрецький, В. Кожух, А. Кожух, Д. Куций, І. Середук, А. Киршко, К. Хомніцька, Й. Свачій, М. Андрейко, К. Микитин, Н. Демкович, П. Драбик, Н. Старощак, О. Рокецька, О. Козан, І. Хома. Е. Бонтосевич, Т. Паликий, І. Паликий, М. Кофаний, М. Муфуре, Р. Микензий, Д. Латуза, Р. Іносіто, І. Корллретер, А. Орваґо, М. Барбаро, Г. Пава, А. Кевас, А. Лабікер, А. Дзамайлі, Г. Тренсферт, І. Домида, Д. Пелилокий, Н. Сівяк, В. Романишин, І. Нарбачинський, Д. Кинка, Н. Шкіра, В. Малярський, Г. Кулішка, С. Лотоцький, Я. Загородний, Н. Корчинський, Й. Деревянка, Н. Кароль, Н. Тисаровський; а решта жертводавців офірували дрібними.

Разом зібрано $177.50 та разом з попередньою збіркою, яка принесла $50, вислано до Комітету в Філядельфії $227.50.

Усім жертводавцям щире спасибі.

Т. Ніньовський, секр.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конґресового Комітету жертвували: К. Шевчук переслав з Рачестер, Н. Й., $40 як збірку, якою занялась панна Михалина Пічак; І. Павловський переслав $10 як вкладку від. 230 У. Н. Союзу з Йонґставн, О.

АТЛІ, ЩО ЗАСТУПАЄ БЕВИНА.—Цей цивільний чоловік, що на переді, це Клімент Атлі, британський прем'єр, що заступає міністра заграничних справ Бевина на Мировій Конференції. Дехдо каже, що шкода, що не було гарячого Бевина, як була гаряча дискусія між Молотовом і Бирнсом, бо Бевин був би додав ще більше огню, а часом треба, щоб і таке сталось.

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

STAY-AT-HOMES CAN CONTRACT ATHLETE'S FOOT

YOU don't have to be an athlete to contract athlete's foot. During the hot days, about three out of every four people have or in previous summers have had athlete's foot.

The disease is caused by tiny organisms called fungi. These fungi follow the example of most germs and bacteria by liking heat and moisture.

The fungi, if in a cold, dry place, wither away in due time, but when they are on feet which become hot and start perspiring, they flourish. The fungus is easy to pick up, for it is found in great numbers around edges of swimming pools, public showers and gymnasiums. Keeping the feet covered is one method of avoiding it.

Sometimes the infection is not confined solely to the feet. The hands are the likely sites for this secondary infection because they come in contact with so many objects, but the thighs and other parts of the body occasionally become infected.

Although they are very tiny, the fungi that causes athlete's foot are stubborn organisms. Medical science has not found any substance which is guaranteed to cure every case of athlete's foot. The drawback is that a potion which will kill the fungi is so strong that it may also destroy healthy tissue.

For that reason, the intelligent citizen doesn't pour an unknown liquid on his feet just because the advertisement promises a cure. People vary in the sensitivity of their skins and in the severity of the fungus infection. Since no two persons are identical, no general medicine, made in advance by the ton or gallon, can help everyone. The individual M. D. should be consulted so that he can prescribe a salve or lotion which will be tailor-made to suit the individual case.

НЮ БРИТЕН, КОНН.

З весіля на наших скитальців.

В суботу, дня 27. липня б. р., відбулося вінчання Івана Селемана з Ню Бритен, з Марією Гроґоза з Гартфорд, Конн. Вінчання відбулося в прекрасній українській православній церкві в Ню Бритен. Громадяни показали своє щире відношення до молодят: жіноцтво прикрасило престіл гарними цвітами, хор співав вчасі вінчання, народ виповнив Божий храм, беручи участь у тому святі молодят.

Бо обоє молодят дуже добре відомі нашому громадянству. Іван Селеман, бувший голова Молодечої Укрнаїнської Орґанізації Стейту Конн., голова Вояцького Клюбу (Service Men's Club), член стейтового хору, тростіст української православної церкви в Ню Бритен, а Марія Гроґоза, бувша секретарка Молодечої Орґанізації Стейту Конн., а тепер секретарка Стипендійного Фонду при цій же самій орґанізації, як рівнож щира робітниця на народньому і церковному полі у своїй громаді, Гартфонд, Конн.

Приятелі, присутні на їх вінчанню, щоб оцінити їхню працю для народньої справи, зложили від себе жертву в сумі $47.00 на наших скитальців.

Нехай Всевишний Господь і на дальше благословить їхні труди й працю для рідного народу — а всім жертводавцям щире українське спасибі!

Гість.

З ГУМОРУ НАШИХ СКИТАЛЬЦІВ.

—о—

ПЕРЕ-БЕНДЯ

ЧОМУ Я НЕ СОКІЛ?

Дивлюсь я на небо і думку гадаю
Чому я не сокіл і чом не літаю.
А соколом був би — злетів би до неба
І сів би там тільки, де булоб потреба.
Отак полетів би... хоч би до Ріміні,
Зробив би візиту якійсь сініоріні.
Хоч мови не знаю, а всеж обяснивсяб,
Як бідний зігнувсяб, болячеб скривився.
А всі італійки, що дуже вродливі,
Не злими є, кажуть, й на серце чутливі.
Отож запросилаб мене вона сісти
І далаб напевно... щось доброго зїсти.
На стіл би принесла колачів, чи „пані"
І гору печених коржів на сметані.
А я б вже старався, державсяб в фасоні,
Тож мусілаб також подать макаронів.
Ну, а поїв би усе до кінця,
То вже посмілів би, просив би винця.
А там би вона й за компанію шклянку
Також спорожнилаб і нумо до танку.
Хоч я не красивий та всеж не поганий,
То мабуть лишилаб мене аж до рана.
О, радість! Такая нежданна хвилина
Мушу лишитись, моя сініоріно.
І тут спохватився, отямився гірко
Не можу лишитись, бож рано є збірка.
Дивлюсь я на небо і думку гадаю,
Чому я не сокіл і чом не літаю.

(„Оса", Ріміні, Італія)

ЖАРТИ

Дбале подружжя.

Катерина: — Та рушся до дитини! Не чуєш, що плаче?

Гаврило: — А ти не можеш, бабо?

Каська: — А диви на нього. Щож то, це лише моя дитина, а не твоя?

Гаврило: — То правда, моя й твоя. Але ти колиши свою половину, моя хай кричить.

Чому діти непослушні й уперті?

(У відповідь „Молодим батькам".)

Запитуєте мене, яка причина, що ваша дитина непослушна й уперта? Отсею дорогою подаю вам декілька спостережень та порад, бо може ще хто схоче скористати з моєї довголітньої педагогічної практики.

Дитина буде все послушна і підчиняться вашій волі, як що ви зрозумієте, що вона має також душу, а ця її душа має також власну волю та власні сфери заінтересування. Чи дуже ви любите, як ви усіми своїми думками та душею цілою заняті якоюсь працею, ще хвилинка, ще дві, спокою і осягнете це, до чого стреміли, аж тут приходить вам хтось з пропозицією принести води, або нарубати дров, або хочби зїсти обід, чи піти до кіна? Чи дуже ви його послухаєте? Памятайте, що дитина теж працює над розвязкою якісь проблеми. Ці всі забави, які собі дитина сама придумує, це саме праця над розвязкою якогось важного для неї діточого питання. Діточі мрії це теж праця дитини в сфері її заінтересування. Дитина цілою душею занята працею та стремлінням до розвязки, а ви в той час приказуєте подати собі черевики, по які самі можете без труду сягнути рукою. А просто приказуєте тому, що [illegible] фальшиве поняття батьківського авторитету. Зовсім ясне і оправдане, що дитина вас не послухає. Під загрозою кари вона з великою неохотою сповнить ваш приказ; але це не буде послух, це буде капітуляція слабшого, а з вашої сторони це буде вимушення і насильство. Таким поступованням не виховаєте послушної дитини, а виховаєте раба, який виявлятиме свій спротив впертістю.

Є хвилини в житті дитини, коли вона скучає, нудьгує, не знає чим зайнятися. І якщо це нудьгування не є спричинене недугою, дитина дуже радо сповнить ваш приказ, навіть відгадувати буде ваше бажання. Як що у вашій праці помічи дитини є потрібна, ви своїм педагогічним поступованням повинні впровадити дитину в вашу працю, у ваш круг ділання. Не грозьбою, лайкою і бійкою, а зацікавленням вашими справами. Як учитель, що зуміє у дітей збудити заінтересовання своїм предметом, може без труду осягти високі поступи в науці, авторітет і послух, так батьки дома здобудуть послух і поміч дитини.

Виховник мусить собі усвідомити, що дитина має свою діточу мораль і свою діточу гідність. Дитина не послухає вас, якщо ваше жадання противиться її моралі та гідності. Виховник мусить слідкувати за всіма проявами душі й тіла дитини, щоби його воля, його приказ, його жадання були пристосовані до кожної спроможности дитини.

У фізичному та духовому розвою дитини є окремі періоди підвищення та зниження спроможности. Дитина росте, удосконалюються змисли, карбується мозок, усталюється вдача, прибуває інтелігенція. Прибуває щораз більше клітин у її організмі, а тим самим укладається процес життєвої організації в діточій істоті. Не можу в короткій статті розводитися докладніше, але вже такий усім знаний приклад, як недиспозиція дитини в часі, коли дістає зуби, може переконати кожного, що прибуток нових клітин, а навіть цілих фізіольогічних органів, мусить впливати відємно на спроможність дитини.

Дитина підлягає періодичним недугам діточого віку, про які недосвідчені батьки не знають. Дитина сама не здає собі справи з цього, що вона хвора. Така дитина тоді нудьгує, усюди їй зле, вередує, похопна до плачу, уперта. Багато, багато проявів її ненормального стану здоровля, ми беремо на карб її злої волі.

Є випадки, коли дитина відмовить послуху: мені не хочеться. Вибачте, це вина вашого виховного поступовання, або недогляду чужих виховних впливів на вашу дитину. Послух дитини тісно вяжеться з авторитетом батьків.

Ще пару слів про уперті діти. Не знаю, що ви розумієте під словом „уперта" дитина? Є діти уперті у своїх власних стремліннях та постановах. Це дуже гарний хоч тяжкий матеріял до виховання пересічної вартісної людини. Є теж упертість дитини викликана змінами в організмі, або виплекана власним, або чужим впливом.

Консеквентне та авторитетне поступовання з дітьми, знання розвою та проявів діточого організму та її душі й любов без перечулення, любов, що бачить майбутність дитини, а не сьогоднішній тільки день, отсе ці конечності та засоби, які улекшують вашу виховну роботу.

Ще на закінчення додам, що людська душа, а тимбільше душа дитини, така складна, що її треба добре й основно пізнати, щоби мати на неї вплив і виховати. Нераз одним однісеньким словом, яке ви скажете в пору, одним щирим і сердечним поглядом осягнете більше, як виголошуванням „проповідей" чи „рефератів" тоді, коли дитина є в духовій чи фізіольогічній недиспозиції. Добре пізнайте свою дитину, вглибіться в її невинну душу, шукайте причини непослуху й впертости не тільки в самій дитині. Розважте та провірте добре своє поступовання з дитиною. Керуйтеся здоровим „хлопським розумом", якщо не маєте фахового педагогічного знання. Піддайте під безсторонний осуд моральну вартість вашу і вашого дому. Відсуньте від дитини чужі посторонні впливи. Не соромітеся порадити фахових людей у квестіях виховання, а напевно влекшите собі працю, бо „діти ховати, то камінь глодати". — („Вісті", Бельгія).

Іванна Петрів.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

2579. Швець Дмитра і Петра з с. Баранівка, Бережани, від Савойовський Павла.

2580. Чопко Василя і Йосифа від Чопко Володимира з с. Глембока, Самбір.

2581. Урсалук Стефанії (Грицай) від Перепелиця Осипа.

2582. Савлук Івана з Проскурова, Ленг Івана (брат Осипа Левицького) від Левицька Олени.

2584. Кравців Марії, Гриняк Семена з с. Пшения, Турка, від Натина-Лисейко Анни.

2585. Дзюбанська Параскевії з с. Кологури, Бібрка, Гурна Марії з с. Ходорківці, Бібрка, від Черевешко Анастазії (Хаманчук).

Голуб Миколи з с. Ляшки Горішні, Бібрка, від Хаманчук Йосифа.

2586. Ясінський Степана з с. Тирява Вол., Сянік, від Трешневська-Ясінська Юлії.

2587. Фаль Йосифа і Параскевії з с. Глудно, Березів, від Фаль Гната.

2589. Черкас Марії і Юстини з с. Шилів, Тернопіль, від Іщук Дмитра.

2590. Мукрицький Степана від Гісь Михайла з с. Слобода Ярослав.

2591. Оховська з с. Гниличків, Збараж, від Каліста Василя.

2592. Олейко Василя і Теодора від Олейко-Баран Магдалини з Бучача.

2593. Вавриццук Василя Федорович з с. Озютичі від Вавриццук Нилини (дочка).

2594. Білецький Михайла від Яремко Йосифа.

2595. Копитчак Михайла з Турки від Гутчак Софії.

2596. Гринюк Петра від Дубовецький Степана.

2597. Поленік Анастазії з с. Бучина, Ярослав, Маречко Михайла з с. Цитуля, Ярослав, від Білий Степана.

2598. Дуджак Анни (Ксьондз) з с. Полонна, Сянік, від Ксьонз Теодора.

2599. Гарбовський Василя від д-ра Гарбовський Богдана з с. Ролева, Дрогобич.

2600. Драпалюк Корнія і Олекси, Обиць Тимофія, Рочко Петра з Київщини від Василевський Івана і Захарчук Ольги.

2601. Прокопчук Анни, Мокрій Михайла з с. Тулукова, Коломия, від Гуменюк Василя.

2603. Циринський Николая Вінцас і Дридор з Білорусі від Циринська Ірини.

2604. Скорашевська Антонини (Маняк) від Маняк Романа.

2605. Гарасим Василя з с. Поточиська, Городенка, від Терлецький Володимира.

2608. Кондра Теодора від Кондра Марії і Богдана з с. Лосяча, Борщів.

2609. Жидик Константина з с. Дмитря, Щирець, від Сташків Йосифа.

2611. Копик Евстахія і Анни з Грималова, Скалат, від о. Білоскірка Льва.

Ольшанський Андрія від Ольшанський Михайла.

2612. Цемер Івана і Осипа, Сельвент Емілії від Цемер Теклі з с. Фронцкі.

2613. Петрикевич Марії від Смеречинський Омеляна.

2614. Яц Френціс від Яц Степана.

2615. Чопик Катерини від Чопик Олекси з с. Іщків, Підгайці.

2616. До рідних і знайомих з с. Середня Деражня і Жерелівка від Сушко Петра.

2617. Прокопчак Гриця і Дарки з с. Гвосім, Новий Санч, від Гладик Марії.

2618. Кривий Івана та знайомих від Клим Андрія і Павлини з Копичинець.

2619. Андрущенко з Великої України від Рак Анастазії Юхимова.

2620. Лібич Івана, Вусик Андрія з с. Старява, Мостиська, Маркевич І. від Гуменюк Ігора.

2621. Зубюк Івана з с. Гроньова, Старий Самбір, від Варгольська Параскевії.

2622. Лаптута Дмитра з с. Павлова, Радехів, від Лаптута Степана.

2623. Мардерович Янка і Владя; Козюк Ольги, Бурчинська Елеонора зі Снятина від Керницький Еміліяна.

2624. Іващенко від Курилко Зої (Дмитренко).

2625. Мазяк Степана і Марії від д-р Дереш Олекси з Добрян, Стрий.

Ліщинського Миколи від Ліщинський Юліяна.

2626. Танчук Теодора з Дорожева, Самбір, від Моряк Михайла з Добрівча, Дрогобич.

2627. Крис Михайла, Пришляк Миколи з с. Михновець, Турка, від Пришляк Павла.

2628. Яневські з Великої України, Каган Самуіл Ісаакович від Зинаїди Яневська.

2629. Рутковський Йосифа з Барановичі від Рутковська Ніни.

2630. Німелович Магдалини від Чевпа Ілії.

2631. Мельничук Олекси з с. Сороки, Бучач, від Мельничук Григорія.

2633. Ткач Теодора, Кисіль Онуфрія, Рій Розалії від Ткач Всеволода.

2634. Ліпар Пелагії (Ціцюра) з с. Давид-Городок від Ціцюра Володимира.

2635. Глущик Петра, Бак Евгена, Рибчак Йосифа і Степанії, Вацура Івана і Марії від Турчик Івана з с. Селиська, Березів.

2636. Королишин Петра з с. Гиновичі, Бережани, від Королишин Теодора.

2637. Рущак Катерини, Варвари і Василя, Шпонтак Василя від Шпонтак Михайла з с. Дубровки, Ужгород.

2638. Білинський Юрка з Дашави, Стрий, від Дацко Йосифа.

2639. Фернеза Катерини, Прус Івана від Тимняк Івана з Глинян, Перемишляни.

2640. Косцюкевич Йосифа і Франка, Бурак Ядвиги з с. Забращини від Косцюкевич Вінцентія з с. Пройченкова, Молодечина.

2641. Костюкевич Степана і Константина, Осючен Йосифа, Замбрицький Кастана, Вечера Петра від Костюкевич Антонини.

2642. Пожарницький Гаврила з с. Кившовате від Пожарницький Якова.

2643. Небельська Володимира з Ходорова від Кецала Евгена.

2644. Верхолик Насті від Верхолик Анни з с. Рихвалт, Горлиці.

2645. До односельчан з Калушан і Крехович, Долина, від Залеський Степана.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 12. серпня 1946 року помер у 68. році життя

ВАСИЛЬ ГЛАДКИЙ,

довголітний член Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 27 У. Н. Союзу в Нюарку, Н. ДЖ.

Покійний походив з села Шибалин, пов. Бережани, Галичина.

Похорон відбудеться в четвер, 15. серпня, в 9. годині рано, з похоронного заведення Мирона Литвина, 861 Springfield Ave., Irvington, N. J., до укр. правосл. церкви в Нюарку. — В. Й. П.!

Просимо всіх членів до численної участи в похороні.

Я. Гураль, секр.

Дня 17. липня 1944 року помер у 62. році життя

МИКОЛА САРМАТЮК,

член Бр. св. О. Николая, від. 369 У. Н. Союзу в Палмертон, Па.

Покійний роджений в селі Орихівци, пов. Скалат, Зах. Україна. До Союзу вступив у 1920 році. Полишив у смутку жену і діти.

Похорон відбувся 22. липня. — В. Й. П.!

М. Куба, секр.

ДИВНІ НОВИНИ

Учиться на губернатора.

У Валдоста, в стейті Джорджія, розпочав агітацію за свою кандидатуру на губернатора стейту В. Бері Филипс. Він має 17 літ життя, тепер записується на студії університету Джорджія, щоби приготовитися до карієри. Він розписує листи до різних громадян стейту і повідомляє їх про свої наміри. Водночас запитується їх думки і багато одобрює його плян. Він заявляє, що хоче виставити свою кандидатуру при виборах в 1962 році, а як би з якихсь причин це було неможливе, то в 1966 р. Тоді він буде мати 33 чи там 37 літ життя.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОШУКУЮТЬ

ДМИТРО СЕМЧИШИН пошукує свого вуйка **СТЕФАНА СЕМЧИШИНА** з села Ремезівці, повіт Золочів. Виїхав до Америки перед першою війною і перебував у Ню Йорку. Хто би про нього знав, або він самий, прошу зголоситися до його тітки в Канаді, по першім подружу Е. Смолин, а по другім Вовк, на адресу:

Mrs. EWDOKIA WOWK,
386 Toronto Street,
Winnipeg, Man., Canada.

ВЕРЕСТЮК АНДРІЙ, син Івана, з села Коростовичі, пов. Рогатин, який тепер живе на скитальщині в Австрії, шукає свого стрия **ЮРКА ВЕРЕСТЮКА.** Здається він живе в околицях Ню Йорку. Хто його знає, або він самий, будь ласка зголоситися на адресу: **Werestiuk Andrij, D. P. Lager Murdorf, Judenburg, Steiermark, Austria.** 157-

1) **ПАВЛО ГЛУЩУК**
пошукує своїх вуйків
ДАМЯНА І ФЕДОРА ГЛУЩУКА
в Шікаго

2) **БУРДА ВОЛОДИМИР**
пошукує вуйка
МОСТОВИЙ ВОЛОДИМИР
повіт Підгайці

Голоситись прошу до:
Mrs. ANNA SMOLAK
2918 Elliott St., Baltimore 24, Md.

1) **[illegible] ВОЛОДИМИР, ТОМЮК ІГОР, ЛАЗАРЧУК МИКОЛА,** зі Старих Кутів, повіт Косів — пошукує їх **БУЛІЙ МИРОСЛАВ.**

2) **ДОРОЖИНСЬКИЙ,** студент медицини в Грацу, Австрія, пошукує за знайомими в Америці з села Угнова в Галичині.

3) **ПСТЕЛЮВ ІВАН І ГРЕГЕ ІВАН,** оба походять з Ляцького Великого, повіт Золочів, мають перебувати в Ню Йорку. Пошукує за ними **РОМАНЮК СТЕПАН,** з Княжа, котрий перебуває тепер в Австрії.

Пошукувані зволять зголоситися на таку адресу:

WILLIAM RUSIAK,
68 E. 97th St., New York, N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ, СИТІ, Н. ДЖ. — Збори Тов. Укр. Січ, від. 170, відбудуться в неділю, 18. серпня, в 6. год. пополудні, в У. Н. Домі, 181-83 Фліт ул. Обовязком кожного члена є прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження, яких уряд сам не може рішити. — І. Грабар, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 17. серпня, в годині 7. ввечір, під ч. 847 Н. Френклин ул. Просимо членів прийти, бо є важні справи до полагодження. — С. Чорномаз, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 17. серпня, в год. 7:30 ввечір, в гали Укр. Дем. Гор. Клюбу, 31-14 — 30 Еве. Просимо всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкиць явитися на ці збори, бо є важні справи до вирішення. Хто з членів не одержав ще дивіденди, нехай прийде на ці збори то одержить. Просимо всіх членів приходити на збори і платити свої місячні вкладки на зборах відділу. — За уряд: М. Галан, предс.; Г. Васик, кас.; П. Бариич, секр.

ТАРЗАН, ч. 1430. Минають мінути.

Коли оголомшений сторож почав приходити до себе, залізні пальці стиснули його горло.

„Де твій начальник?" — закричав малпо-чоловік.

„У своїй колибі" — відповів перестрашений сторож. — „Він жде приходу інших начальників і вояків!"

„Веди нас швидко до нього! Може прибудемо ще в час". І так дивна трійця перейшла опущену оселю.